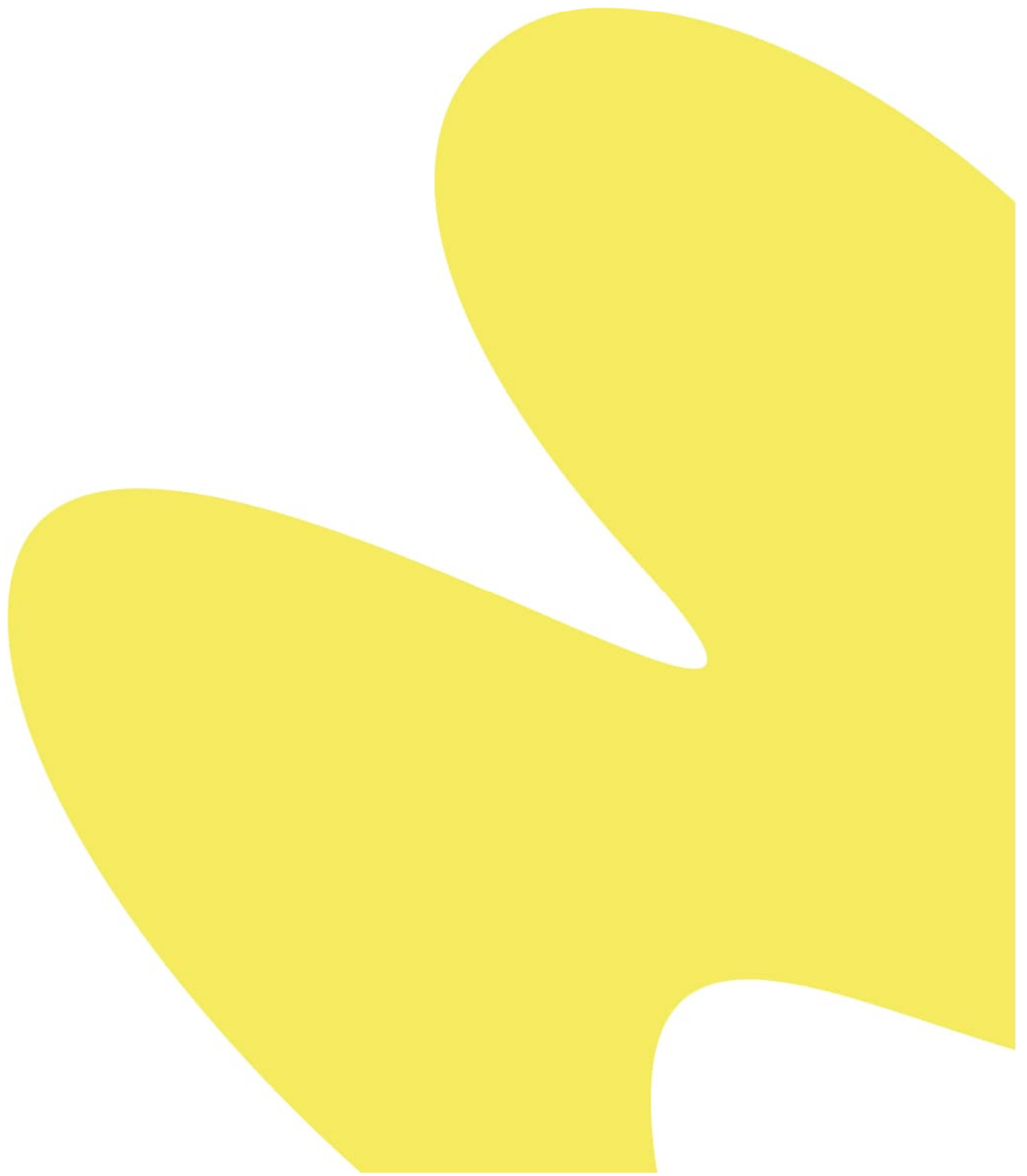

KUOPIO

Käyttösuunnitelma 2026

Elinvoimajaoston alainen toiminta

Sisällysluettelo

Käyttösuunnitelma – Elinvoimajaoston alainen toiminta.....	3
Johdanto.....	3
Elinvoimajaosto – Strategia ja viestintä, yrityspalvelu ja työllisyyspalvelu	4
Tavoitteet – Elinvoimajaosto	7
Valtuustoon nähden sitovat mittarit – Elinvoimajaosto	9
Tuloslaskelmat – Elinvoimajaosto	10
Talousarvion sitovuus – Elinvoimajaosto	14
Henkilöstösuunnitelma – Elinvoimajaosto	15
Vastuualueiden painopisteet – Elinvoimajaosto	16
Kuopion työllisyysalue	20
Tavoitteet – Kuopion työllisyysalue.....	21
Tuloslaskelmat – Kuopion työllisyysalue	22
Talousarvion sitovuus – Kuopion työllisyysalue	23
Henkilöstösuunnitelma - Kuopion työllisyysalue	23

Käyttösuunnitelma – Elinvoimajaoston alainen toiminta

Johdanto

Talousarvion käyttösuunnitelman tarkoitus

Talousarvion käyttösuunnitelmalla tarkoitetaan kaupunginvaltuuston hyväksymää toiminta- ja taloussuunnitelmaa yksityiskohtaisempaa toiminnallista ja taloudellista selvitystä tehtävistä ja määrärahoista. Käyttösuunnitelmilla toimet jakavat määrärahat ja tuloarviot vastuualueille sekä asettavat tarkennetut tavoitteet tuotettaville palveluille. Investointimäärärahat jaetaan eri hankkeille ja kohteille tarpeen mukaan.

Talousarvion käyttösuunnitelman laatimisen velvoite

Kuntalain mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Valtuuston hyväksyttyä talousarvion kaupunginhallitus, jaostot ja lautakunnat päättävät talousarvion käyttösuunnitelmista eli tarkistavat talousarvioesityksiinsä sisältyneet alustavat esitykset käyttösuunnitelmiksi. Talousarvion täytäntöönpano-ohjeen mukaan toimielinten on laadittava talousarvioon perustuvat käyttösuunnitelmat talous- ja omistajaohjaus sekä strategia ja viestintä -vastuualueiden laatimassa aikataulussa.

Kaupunginhallitus hyväksyy Tilapalvelujen käyttösuunnitelman huhtikuussa 2026. Samassa yhteydessä annetaan jaostojen ja lautakuntien hyväksymät käyttösuunnitelmat kaupunginhallitukselle tiedoksi.

Elinvoimajaosto – Strategia ja viestintä, yrityspalvelu ja työllisyyspalvelu

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Kaupunkien veto- ja pitovoimatutkimuksen (T-Media 2025) mukaan Kuopion asema on säilynyt edelleen Tampereen jälkeen toiseksi vetovoimaisempana kaupunkina. Kilpailu kaupunkien ja alueiden välillä on kuitenkin kovaa ja Kuopion tulee löytää uudessa strategiassaan kilpailuetutekijät, joiden varassa kaupunki tulevaisuudessa rakentaa kilpailukykyään ja erottuvuuttaan. Muutosvoimaisen strategian toteuttaminen on keskeinen osa alkanutta valtuustokautta. Kuopion tunnettuuden ja vetovoiman ylläpitäminen on tärkeää alueen elinkeinoelämälle ja koko maakunnalle. Erityisesti alueen ulkopuolista tunnettuutta tulee rakentaa systemaattisesti. Houkutteleva ja vetovoimainen alue parantaa yritysten ja organisaatioiden mahdollisuuksia rekrytoida osaavaa työvoimaa alueelle. Osaajaveto- ja pitovoima onkin yksi tulevan suunnittelukauden keskeisistä ylläpidettävistä ja kehitettävistä kärjistä. Kumppanuuksien syventäminen ja laajentaminen oppilaitosten, kuntien ja elinkeinoelämän yhteistyömuodoilla tarjoaa mahdollisuuden viedä aluetta samaan suuntaan.

Ennusteiden mukaan Suomen talous jatkaa elpymistään vuonna 2026, mutta kasvu on edelleen vaimeaa ja altista kansainvälisille epävarmuustekijöille. Vaikka yksityinen kulutus osoittaa elpymisen merkkejä, kuluttajien luottamus talouteen on heikkoa ja hidastaa kotimaisen kysynnän kasvua. Kansainväliset kauppapoliittiset jännitteet, erityisesti Yhdysvaltojen ja Euroopan unionin välillä, voivat puolestaan heikentää Suomen vientinäkymiä. Inflaation odotetaan kuitenkin pysyvän maltillisena, mikä osaltaan vakauttaa talouden kehitystä.

Suomen liittyminen Natoon on lisännyt Suomen kansainvälistä kiinnostavuutta sekä mahdollistaa yrityksille ja alueille uudenlaisia turvallisuuteen liittyviä projekteja ja työpaikkoja. Ilmavoimien ja pelastusopiston sijoittuminen Kuopion alueelle mahdollistaa alueelle myös turvallisuustoimialan kehittämisen edelleen.

Päättynyt Kuopio 250 -juhlavuosi-projekti tarjosi mahdollisuuden luoda yhtenäistä identiteettiä, pito- ja vetovoimaa sekä kehittyvää tapahtumakaupunkia. Juhlavuoden aikana mallinnettiin uusia yhteistyömuotoja toimijoiden kesken ja sen tuottama hyöty ulosmitataan tulevina vuosina kehittyvänä tapahtumakaupunkina. Lisäksi matkailun kehittymisen uudet edellytykset ja investoinnit Kuopioon ja Tahkolle mahdollistavat alueen kehittymisen myös kansainvälisen matkailun osalta.

Vuoden 2025 alusta toimintaympäristöä muutti lakisääteisten työvoimapalvelujen siirtyminen kuntien tehtäväksi ja työttömyystukien rahoitusvastuun laajentuminen. Muutos tapahtui samaan aikaan työttömyyden kasvun kanssa, mikä haastaa kuntataloutta palvelutarpeen ja työttömyystukien rahoitusvastuun kasvamisen takia. Työvoimapalvelujen siirtymisen vaikutukset näkyvät selkeämmin vuonna 2026, kun toiminta on vakiinnutettu osaksi kaupungin peruspalveluja ja toiminnan kehittäminen jatkuu.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Toiminnan painopisteenä on aktiivinen vaikuttaminen Kuopiolle merkittäviin asioihin, kuten saavutettavuus, uusi kasvu ja tuleva hallitusohjelma. Jatketaan aktiivista yhteistyötä vaikuttamisessa päättäjien, sidosryhmien ja kaupunkiverkostojen kanssa, tehostetaan vaikuttamisviestintää ja lisätään vaikuttamisen osaamista. Uutta kaupunkiyhteisön strategiaa toteutetaan toteuttamisohjelmalla sekä sitä täydentävillä suunnitelmilla ja strategisella viestinnällä tukien.

Talouden tasapainotuksen toimenpiteenä jatketaan kehittämishankkeiden arviointi- ja päätösprosessien yhtenäistämistä. Aktivoidaan toimialoja hyödyntämään ulkopuolista hankerahoitusta strategiaan ja ydintehtäviin uudistaviin tarpeisiin.

Jatketaan kokonaisturvallisuuden osaamiskeskushankkeen toteuttamista yhdessä Savonian kanssa. Tavoitteena on valtakunnallisen ja kansainvälisesti toimivan osaamiskeskuksen perustaminen Kuopioon. Jatketaan sopimuksellista kaupunkipolitiikkaa valtion kanssa. Edistetään kaupunkiseudun palveluverkko- ja elinkeinoyhteistyötä sekä uuden MAL-sopimuskauden (2024–2027) toimenpiteitä. Innovaatioekosysteemisopimuksessa keskitytään vuonna 2025 päätetyn sopimuksen toimenpiteisiin loppukaudelle 2025–2027. Resurssien puitteissa avataan rahoitushakua sekä osallistutaan kansallisiin vetovastuuhankkeisiin.

Kaupungille on laadittu uusi Kasvava ja elinvoimainen Kuopio -ohjelma ja valittuja painopisteitä toteutetaan huomioon otettujen elinkeinoelämän kehittämisen tarpeet: esim. yritysalueiden kaavoitus ja tonttitarjonnan monipuolistaminen, myyntiprosessin ja -rekistereiden kehittäminen. Yritysten ja investointien houkuttelua Kuopioon voimistetaan.

Vihreään siirtymään varautuminen ja potentiaalinen täysimääräinen hyödyntäminen edellyttää tiedonhankintaa ja vihreään siirtymään yrityshankkeiden valmistelua sekä potentiaalisten toimijoiden kartoittamista. Lisäksi vaatimukset täyttävien alueiden tunnistaminen ja huomioiminen kaavoituksessa on edellytys investointien saamisessa alueelle.

Käynnissä olevassa KYVYKÄS-kehittämishankkeessa (2025–2027) kehitetään yrityspalveluprosesseja yhdessä työllisyysalueen ja muiden sidosryhmien kanssa. Hankkeessa pilotoidaan ja otetaan käyttöön mm. digitaalisia työkaluja toiminnan tehostamiseksi ja vaikuttavuuden parantamiseksi. Seudullista yhteistyötä kehitetään paitsi hankkeessa, mutta myös normaalina yhteistyönä esim. yhteisen tontti- ja toimitila-alustan muodossa.

Kaupungin myöntämiin tapahtuma-avustuksiin on varattu 0,7 milj. euroa. Vuoden aikana pyritään kehittämään tapahtumiin liittyviä prosesseja asiakkaiden näkökulmasta selkeämmin ja nopeammin hoidetuiksi.

Työllisyyspalveluiden ja yrityspalveluiden toimintamalleja sekä yhteistyötä tiivistetään työllisyyden kohentamiseksi. Tavoitteena on tunnistaa yritysten työvoimatarpeet aiempaa varhaisemmassa vaiheessa ja yhdistää ne työnhakijoiden osaamiseen, koulutustarpeisiin ja työllistymisvalmiuksiin. Kohtaantoon edistetään muun muassa kohdennetuilla rekrytointipalveluilla, osaamisen tunnistamisella, lyhyillä täsmäkoulutuksilla sekä työnantajien ja työnhakijoiden suorilla kohtaamistilaisuuksilla. Tavoitteena on nopeuttaa työllistymistä, vähentää pitkittyvää työttömyyttä ja vahvistaa alueen työmarkkinoiden toimivuutta.

Strategiset kehittämishankkeet

Kuopion kaupungilla on vuosittain toteutuksessa noin 50–60 ulkoista rahoitusta saavaa hanketta. Lisäksi kaupunki osarahoittaa muiden toteuttamia hankkeita. Suurin osa hankkeista rahoitetaan toimialojen omista määrärahoista. Strategisten kehittämishankkeiden rahoitus on pääosin varattu Kuopion strategian mukaisten EU-hankkeiden sekä Kuopion innovaatioekosysteemisopimuksen hankkeiden kuntarahoitukseen.

Strategisista kehittämishankkeista on vuonna 2026 varauduttu rahoittamaan seuraavia käynnissä ja päätöksenteossa olevia hankkeita:

- Maaseudun kehittämiseen kohdistuvaa Leader-toimintaa (Kehittämisyhdistys Kalakukko ry)
- PROTO – Prosessikehittämisen toimintamallit (Strategian ja viestinnän vastuualue)
- Future DiverCity2 -hanketta (Anti Festivals)
- Kuopion ja valtion välisen innovaatioekosysteemisopimuksen käynnissä olevia ja uusia hankkeita. Sopimuksessa painopisteinä ovat terveys- ja hyvinvointiteknologia sekä vesiklusteri ja kokonaisturvallisuus läpileikkaavana.
- Talent Hub Eastern Finland -hanketta (Itä-Suomen yliopisto)
- Matkailullisesti merkittävien tapahtumien yhteistuotantomalli -hanketta (Kuopion kaupunkikeskustan kehittämissyhdystys)
- Hyvä Veto -hanketta (KUPS ry)
- Itä-Suomen yliopiston tekniikan lahjoitusprofessuuria (teknillinen fysiikka, sulautetut järjestelmät) 120 000 euroa/vuosi, yhteensä 600 000 euroa vuosina 2023–2027
- Viksu Kuopio -ohjelman pienet hankkeet (yhteensä 20 000 euroa)
- Kaupunginjohtajan innovaatiopalkintoa, Kuopion strategian tarkistamista sekä muita mahdollisia pieniä kehittämishankkeita
- Määrärahaa sitomatonta on yhteensä 250 000 euroa ja se kohdennetaan pääsääntöisesti kaupungin omiin strategian mukaisiin kehittämishankkeisiin.

Strategisten kehittämishankkeiden toimintakate on yhteensä 0,72 milj. euroa.

Henkilöstösuunnittelu

Henkilötyövuosissa tapahtuvat muutokset liittyvät hankkeiden muutoksiin tai työtehtävien uudelleen organisointiin, kun luonnollisen poistuman kautta jätetään täyttämättä avoimeksi tulevia työtehtäviä. Lisäksi henkilötyövuosiin sisältyvät vuonna 2026 palvelumuotoilu ja tapahtumatiimi.

Talouden tasapainotustoimenpiteet

Kaupunginvaltuuston 20.5.2024 hyväksymä talouden tasapainotusohjelma ja siinä hyväksytyt linjaukset ohjaavat toimintaa lähivuosina. Elinvoimajaoston alaisen toiminnan vuoden 2026 talousarvion valmistelussa on huomioitu seuraavat talouden tasapainotuksen toimenpiteet:

- Toimenpiteet työmarkkinatuen kuntaosuuden pienentämiseksi (tavoite jatkuu vuodelta 2025), säästö 500 000 euroa
- Operatiivisen johtamisjärjestelmän muutos (viran lakkauttaminen), säästö 100 000 euroa
- Kansainvälisen toiminnan vähentäminen Kuopio 250 -juhlavuoden jälkeen, säästö 30 000 euroa
- Tapahtuma-avustusten pienentäminen Kuopio 250 -juhlavuoden jälkeen, säästö 200 000 euroa
- Inhouse-yhtiöiden tuottavuus- ja tehokkuusvaatimusten vaikutukset
- Hankintaosaamisen kehittämisen vaikutukset
- Henkilöstöhallinnon osalta on huomioitu tavoitteet työssäolopäivien lisäämisessä ja henkilöstösuunnittelun tehostamisessa sekä henkilöstöohjeiden tarkennusten vaikutukset henkilöstökustannuksiin.

Tavoitteet – Elinvoimajaosto

Kestävä kasvu

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet	Vastuutaho
1.1. Kasvava, kansainvälinen ja monipuolinen elinkeinoelämä	Uuden kasvun mahdollistajat, mm. kokonaisturvallisuus, lääkeala ja matkailu, sekä vihreä siirtymä houkuttelevat TKI- ja yritysinvestointeja ja alojen liiketoiminta kehittyy ja yritysten määrä kasvaa.	Kokonaisturvallisuuden osaamiskeskushankkeen toteutus ja pysyvän mallin edistäminen. Lääkealan uusien avauksien tuki ja vaikuttaminen. Kaupunkitasoinen projektitoimisto ja strategisia kärkiä tukevat rahoitusmallit: Innovaatioekosysteemisopi- mus ja uusien avausten käynnistäminen. Kyvykäs -hankkeen edistäminen, Invest in -toiminta, kiertotalouden arvoketjujen kehittäminen ja energiainfrastruktuurin vahvistaminen yhdessä alan toimijoiden kanssa.	Strategia ja viestintä, Yrityspalvelu (Business Kuopio)
1.1. Kasvava, kansainvälinen ja monipuolinen elinkeinoelämä	Yritystonttitarjonta vastaa kysyntää ja tukee kasvua: 500 ha uutta elinkeinoaluetta vuoteen 2030 mennessä.	Uusien potentiaalisten yritysalueiden tunnistaminen sekä kaavoituksen edistäminen niissä elinvoiman toimialan yhteistyönä.	Yrityspalvelu (Business Kuopio)
1.1. Kasvava, kansainvälinen ja monipuolinen elinkeinoelämä	Luomme yhdessä kumppanien kanssa elinvoimapalvelukokonaisuuden, jossa yritys- ja työllisyyspalvelut, kaavoitus, koulutus ja osaamisen kehittäminen mahdollistavat yritysten tarvitsemat palvelut. Kuopio on TOP 3 parhaiden yrityskaupunkien joukossa.	Elinvoiman toimialan palveluprosessien kehittäminen yritysälhtöisesti, tavoitteena nopea ja sujuva palvelukokemus.	Yrityspalvelu (Business Kuopio)
1.2. Koulutus ja osaava työvoima	Uudet alueelliset työllisyysratkaisut tukevat työntekijöiden ja työpaikkojen tarpeiden yhteensopivuutta sekä uusien työpaikkojen syntymistä. Kuopion työttömyysaste on koko maan keskiarvoa matalampi.	Tehdään yritysytteistyötä työnantajien, oppilaitosten ja muiden sidosryhmätoimijoiden kanssa. Tarjotaan työllistymistä edistäviä, asiakasälhtöisiä palveluja tunnistetuille haavoittuvassa asemassa oleville ryhmille kuten nuorille, täsmätyökykyisille, ilman koulutusta oleville ja maahan muuttaneille henkilöille. Seurataan työnhakijoiden ja työpaikkojen kohtaantoa ja tehdään tarvittaessa nopeita kehittämis- ja korjaustoimia.	Työllisyyspalvelu

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet	Vastuutaho
1.2. Koulutus ja osaava työvoima	Kuopio on houkutteleva 26.000 opiskelijan opiskelukaupunki. Yliopisto-opiskelijoista 40 % ja ammattikorkeakouluopiskelijoista 65 % työllistyy alueelle.	Opiskelijakaupunki-imagon vahvistaminen. Tuetaan opiskelijoiden, kansainvälisten opiskelijoiden sekä vastavalmistuneiden työllistymistä työelämälähtöisten urapalvelujen, ohjauksen ja työnvälityksen avulla. Kehitetään yhteistyötä oppilaitosten kanssa työelämän tarpeiden ennakointiin.	Strategia ja viestintä, Työllisyyspalvelu
1.2. Koulutus ja osaava työvoima	Kansainvälisten osaajien osuus kasvaa 10 %:iin vuoteen 2035 mennessä. Osaajat työllistyvät alueelle ja integroituvat yhteisöön.	Talent First -osaajavetovoimamalli käyttöön pysyvänä toimintatapana. Tarjotaan kotoutumis- ja työllistymispalveluja kansainvälisille osaajille. Tehdään työnvälitystä kansainvälisten osaajien työllistymisen edistämisen näkökulmasta niin, että kansainväliset osaajat työllistyvät sopiviin työpaikkoihin. Tuetaan osaajien integroitumista alueelle verkostojen ja valmentavan työotteiden avulla.	Strategia ja viestintä, Työllisyyspalvelu
1.3. Kestävä yhdyskuntarakenne ja täydennysrakentaminen	Strategiset kaupunkikehityshankkeet, mm. Savilahti, Kuopio Plus ja kaupunkikeskustan kehittäminen vahvistavat vetovoimaa.	Kärkihankkeiden alabrändityö ja markkinoinnin tuki. MAL-seudullinen yhteistyö, sopimuksen toimeenpano ja kehittäminen.	Strategia ja viestintä
1.4. Vaikuttaminen ja tunnettuus	Aktiivinen vaikuttaminen ja verkostoituminen tukevat kasvua ja lisäävät tunnettuutta. Erityisenä painopisteenä saavutettavuuden edistäminen.	Toteutamme vaikuttamissuunnitelman ja teemme aktiivista vaikuttamista Kuopiolle keskeisissä teemoissa: Väylähankkeet, uudet avaukset, hallitusohjelmataavoitteet. Kuopio-brändin kehittäminen ja tunnettuus kansallisella ja kansainvälisellä tasolla.	Strategia ja viestintä

Elämänvoima

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet	Vastuutaho
2.2. Osallistuvat ja hyvinvoivat asukkaat	Asukkaiden osallistumis- ja vaikutusmahdollisuudet palveluiden kehittämisessä lisääntyvät.	Asukaskokemuksen kehittämisen mallin valmistelu. Osallisuuden menetelmien kehittäminen ja käyttöönotto strategian ja viestinnän osalta. Työllisyyspalvelun asiakasraadit toimivat säännöllisenä kanavana asukkaiden osallistumiselle palvelujen kehittämiseen.	Strategia ja viestintä, Työllisyyspalvelu

Muutosvoimainen työyhteisö

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet	Vastuutaho
3.1. Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Henkilöstö on osaavaa, hyvinvoivaa ja uudistumiseen motivoitunutta.	Kehitämme ja ylläpidämme henkilöstön aloitekanavaa.	Strategia ja viestintä
3.1. Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Hyvä poliittinen ja ammatillinen johtaminen luo menestyvää ja palveluhenkistä organisaatiokulttuuria.	Koordinoimme strategiaa toteuttavaa ohjelmatyötä ja strategian jalkauttamista yli toimialarajojen.	Strategia ja viestintä
3.1. Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Kuopio on vetovoimainen työnantaja. Työnantajan suosittelettahto on 85 % vuonna 2035.	Kehitämme ja vahvistamme sisäistä viestintää ja työnantajamielikuvaa.	Strategia ja viestintä
3.2. Palvelut ja rakenteet vastaavat tulevaisuuden tarpeita	Palveluverkosto ja -rakenteet vastaavat kaupungin kasvua. Toimimme yhteistyössä kaupunkikonsernin ja kuntakumppaneiden kanssa.	Konserniyhtiöt osana Kuopion strategian toteutusta.	Strategia ja viestintä
3.2. Palvelut ja rakenteet vastaavat tulevaisuuden tarpeita	Digitalisaatio, uudet teknologiat, tiedolla johtaminen ja ennakointi sujuvoittavat palveluita ja päätöksentekoa. Palveluista 70–75 % on saatavissa sähköisesti vuonna 2035.	Strategisella tiedolla johtaminen ja digitason mittaaminen kaupunkitasoisena. Ennakointimallin kehittäminen.	Strategia ja viestintä

Valtuustoon nähden sitovat mittarit – Elinvoimajaosto

Taloudellisuusmittarit

Mittari	TP 2023	TP 2024	30.6.2025	Tavoite 2025	Tavoite 2026
Kunnan rahoitusosuus työttömyystuista (M€)			7,996	14,133	16,000

Tuloslaskelmat – Elinvoimajaosto

Elinvoimajaosto/ Strategia ja viestintä 1000 €	TP 2024	TA+M 2025	KS 2026	Muutos € 2025–2026	Muutos-% 2025–2026
TOIMINTATULOT			343		
Myyntitulot			65		
Tuet ja avustukset			230		
Muut toimintatulot			48		
Muut tulot			48		
TOIMINTAMENOT			-3 654		
Henkilöstömenot			-2 090		
Palkat ja palkkiot			-1 683		
Henkilösivumenot					
Eläkemenot			-349		
Muut henkilösivumenot			-58		
Palvelujen ostot			-723		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			-16		
Avustukset			-644		
Muut toimintamenot			-181		
Tilavuokramenot			-122		
Muut vuokramenot			-3		
Muut menot			-56		
TOIMINTAKATE			-3 311		

Elinvoimajaosto/ Yrityspalvelu ja työllisyyspalvelu 1000 €	TP 2025	TA+M 2025	KS 2026	Muutos € 2025–2026	Muutos-% 2025–2026
TOIMINTATULOT			3 300		
Myyntitulot			2 188		
Maksutulot			2		
Tuet ja avustukset			1 110		
TOIMINTAMENOT			-39 038		
Henkilöstömenot			-3 838		
Palkat ja palkkiot			-2 911		
Henkilösivumenot					
Eläkemenot			-827		
Muut henkilösivumenot			-101		
Palvelujen ostot			-17 603		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			-44		
Avustukset			-17 390		
Muut toimintamenot			-163		
Tilavuokramenot			-129		
Muut vuokramenot			-27		
Muut menot			-7		
TOIMINTAKATE			-35 738		

Tuloslaskelmat vastuualueittain

Strategia ja viestintä 1000 €	TP 2024	TA+M 2025	KS 2026	Muutos € 2025–2026	Muutos-% 2025–2026
TOIMINTATULOT			343		
Myyntitulot			65		
Tuet ja avustukset			230		
Muut toimintatulot			48		
Muut tulot			48		
TOIMINTAMENOT			-3 654		
Henkilöstömenot			-2 090		
Palkat ja palkkiot			-1 683		
Henkilösivumenot					
Eläkemenot			-349		
Muut henkilösivumenot			-58		
Palvelujen ostot			-723		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			-16		
Avustukset			-644		
Muut toimintamenot			-181		
Tilavuokramenot			-122		
Muut vuokramenot			-3		
Muut menot			-56		
TOIMINTAKATE			-3 311		

Josta strategisten kehittämishankkeiden käyttösuunnitelma:

Strategiset kehittämishankkeet	Toiminta- tulot	Toiminta- menot	Toiminta- kate
Käynnissä olevien EU- ja muiden hankkeiden vastinrahoitus			
- Leader-rahoitus (2021-2026)		-105 000	-105 000
- Future DiverCities2 (15.6.2022-14.6.2026)		-5 000	-5 000
- Agri-Food Network (1.9.2023-28.2.2026)		-2 000	-2 000
- Pohjois-Savon osajaavetoimamalli-yhteistyöllä vaikuttavuutta (1.9.2023-30.6.2026)	120 000	-150 000	-30 000
- WinEco-Water Innovation Ecosystem (1.1.2023-31.12.2026)		-17 000	-17 000
- Talent Hub Eastern Finland (1.9.2023-31.8.2027)		-8 000	-8 000
- Matkailullisesti merkittävien tapahtumien yhteistuotantomalli (1.4.2024-31.8.2026)		-13 000	-13 000
- Hyvä Veto (1.1.2024-31.12.2026)		-12 000	-12 000
- Kokonaisturvallisuuden osaamiskeskus (1.10.2024-31.12.2026)	67 000	-110 000	-43 000
- Kokonaisturvallisuuden osaamiskeskus (1.10.2024-31.12.2026), Savonia		-30 000	-30 000
- Kuopion vesiosaamisesta kansainväliseen näkyvyyteen ja liiketoimintaa (KuVe) (1.10.2024-30.9.2026)		-39 000	-39 000
- Vesiosaamisen temaattinen vetovastuuhanke (Veto) (1.1.2025-31.12.2026)		-15 000	-15 000
- Suomalaiset Innokaupungit ja alueet vauhdittamassa ruokaratkaisujen vientiä (1.1.2025-31.12.2026)		-5 000	-5 000
- Prosessikehittämisen toimintamallit (PROTO) (1.11.2025-31.10.2027)	37 000	-46 000	-9 000
- Henkilöstömenojen tasausmaksu		-6 000	-6 000
Varaus uusiin hankkeisiin (sis. Ekosys. ja EU-kehittämishankkeet)		-220 000	-220 000
Muut kehittämishankkeet ja kehittämisverkostot			
- Kaupunginjohtajan innovaatiopalkinto v. 2026		-5 000	-5 000
- Viksu Kuopio -ohjelman pienet hankkeet		-20 000	-20 000
- Strategiatyö		-20 000	-20 000
- Yliopiston lahjoitusprofessori (1kpl) (2023-2027)		-120 000	-120 000
Strategiset kehittämishankkeet yhteensä	224 000	-948 000	-724 000

Kaupungin rahoitus kehittämis- ja yhteistyöhankkeisiin kohdennetaan strategia- ja viestintäjohtajan tai elinkeinojohtajan esityksestä. Hankkeet käsitellään kaupunginjohtajan johtoryhmässä lukuun ottamatta ekosysteemisopimuksen hankkeita, jotka käsitellään ekosysteemisopimuksen johtoryhmässä. Hankerahoituksesta päätetään hallinto-/toimintasääntöön määriteltyjen toimivaltojen (€-määrä) perusteella.

Yrityspalvelu 1000 €	TP 2024	TA+M 2025	KS 2026	Muutos € 2025–2026	Muutos-% 2025–2026
TOIMINTATULOT			219		
Maksutulot			2		
Tuet ja avustukset			217		
TOIMINTAMENOT			-3 514		
Henkilöstömenot			-1 171		
Palkat ja palkkiot			-942		
Henkilösivumenot					
Eläkemenot			-197		
Muut henkilösivumenot			-33		
Palvelujen ostot			-1 327		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			-12		
Avustukset			-965		
Muut toimintamenot			-39		
Tilavuokramenot			-30		
Muut vuokramenot			-5		
Muut menot			-4		
TOIMINTAKATE			-3 295		

Josta tapahtuma- ja matkailupalvelujen käyttösuunnitelma:

Tapahtuma- ja matkailupalvelut	Toiminta- tulot	Toiminta- menot	Toiminta- kate
- Tapahtuma- ja matkailupalvelut		-239 700	-239 700
- Tapahtumat (tapahtumatuet, AV-tuotantokannustin ja yhteistyösopimukset)		-645 000	-645 000
- Matkailumarkkinointi		-625 000	-625 000
Tapahtuma- ja matkailupalvelut yhteensä	0	-1 509 700	-1 509 700

Työllisyyspalvelu 1000 €	TP 2024	TA+M 2025	KS 2026	Muutos € 2025–2026	Muutos-% 2025–2026
TOIMINTATULOT			3 081		
Myyntitulot			2 188		
Tuet ja avustukset			893		
TOIMINTAMENOT			-35 524		
Henkilöstömenot			-2 667		
Palkat ja palkkiot			-1 969		
Henkilösivumenot					
Eläkemenot			-630		
Muut henkilösivumenot			-68		
Palvelujen ostot			-16 276		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			-32		
Avustukset			-16 425		
Muut toimintamenot			-124		
Tilavuokramenot			-99		
Muut vuokramenot			-22		
Muut menot			-3		
TOIMINTAKATE			-32 443		

Työllisyyspalvelun käyttösuunnitelma 2026 sisältää varauksen Kuopion kaupungin rahoitusosuuteen työttömyystuista 16 000 000 euroa sekä varauksen Kuopion kaupungin maksuosuuteen 12 530 000 euroa Kuopion työllisyysalueen toimintaan ja varauksen lisäpalvelujen (vahvistettu työnvälitys ja digitaalisten työvoimapalvelujen kehittäminen) ostoon 2 239 000 euroa Kuopion työllisyysalueelta. Kuopion työllisyysalueen työvoimapalveluiden järjestäminen ja tuottaminen työllisyysalueen yhteistoimintasopimuksen ja palveluiden järjestämissuunnitelman mukaisesti on kirjanpidollisesti eriytetty Kuopion työllisyysalue taseyksikköön.

Talousarvion sitovuus – Elinvoimajaosto

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovuus

Käyttötaloulosassa toimintakate sitoo seuraavia: keskusvaalilautakunta, tarkastuslautakunta, konsernijaosto, elinvoimajaosto/strategia ja viestintä, elinvoimajaosto/yrityspalvelu ja työllisyyspalvelu, kaupunkirakennelautakunta, siivoustaloulosassa ja hyvinvoinnin edistämisen lautakunta. Kyseisillä jaostoilla ja lautakunnilla on oikeus tehdä tuloarvioiden ja määrärahojen muutoksia, kun ne eivät muuta toimintakatetta. Toimintakatteeseen vaikuttavat ja toimielinten väliset muutokset on valtuuston hyväksyttävä.

Investointiosassa ydinkaupungin ja taseyksikön investointimenot ja -tulot ovat valtuustoon nähden sitovia hanketasolla. Hankkeet voivat olla yksilöityjä tai suurempia kokonaisuuksia.

Kaupunginhallituksella ja lautakunnilla on oikeus tehdä omien investointihankkeidensa välisiä määrärahasiirtoja. Määrärahaa ei kuitenkaan voi siirtää sellaiselle hankkeelle tai kohteelle, johon talousarviovuodelle ei ole varattu määrärahaa. Kaikki talousarvion investointihankkeet, joiden kustannusarviot tai lopullisiksi kokonaiskustannuksiksi tarkoitetut rahoitusvaraukset nousevat enemmän kuin alle 2,5 milj. euron hankkeissa 20 % ja muissa 0,5 milj. euroa, on käsiteltävä uudelleen kaupunginhallituksessa.

Käyttötalous	Sitovuus
Elinvoimajaosto/Strategia ja viestintä	Toimintakate
Elinvoimajaosto/Yrityspalvelu ja työllisyyspalvelu	Toimintakate

Elinvoimajaostoon nähden sitovuus

Käyttötaloulosassa elinvoimajaoston alaisia vastuualueita sitoo toimintakate. Lisäksi strategian ja viestinnän vastuualueella erikseen sitova on strategisten kehittämishankkeiden toimintakate ja yrityspalvelun vastuualueella erikseen sitova on tapahtuma- ja matkailupalvelujen toimintakate.

Käyttötalous	Sitovuus
Strategia ja viestintä	Toimintakate
- josta palveluprosessi: strategiset kehittämishankkeet	Toimintakate
Yrityspalvelu	Toimintakate
- josta palveluprosessi: tapahtuma- ja matkailupalvelut	Toimintakate
Työllisyyspalvelu	Toimintakate

Henkilöstösuunnitelma – Elinvoimajaosto

Henkilöstösuunnitelma Elinvoimajaosto	TP 2024 htv	KS 2025 htv	KS 2026 htv	Muutos 2025–2026 htv	Eläköitymis- arvio 2026 lkm
Strategia ja viestintä			28,8		0,0
Yrityspalvelu			14,7		0,0
Työllisyyspalvelu			32,5		0,0
Elinvoimajaoston yhteensä			76,0		0,0

Eläköitymisarvio on 65,3 vuotta täyttävien perusteella. Lukuihin ei sisälly keskitetystä määrärahasta työllistämisvaroin ja oppisopimuksella palkattu henkilöstö sekä kesätyöntekijät.

Strategia ja viestintä: Operatiivisen johtamisjärjestelmän muutos vähentää yhden henkilötövuoden. Haltuun-projektin takia muilta vastuualueilta siirtyy kaksi henkilötövuotta. Lisäksi Kuopio 250 -juhlavuosisprojektissa vähenee 1,7 henkilötövuotta ja viestintäpalveluissa vakinaistetaan määräaikainen tehtävä ja huomioidaan edelleen tasapainotuksen tarve henkilöstösuunnittelukaudella 2026–2028. Lisäksi palvelumuotoilun siirtyminen lisää yhden henkilötövuoden. Strategisissa kehittämishankkeissa Pohjois-Savon osajavetovoimahankkeen päättymisen vähentää 0,8 henkilötövuotta.

Yrityspalvelu: KYVYKÄS - Pk-yritysten ja yritysneuvonnan uudistuminen ja jatkuvuus Pohjois-Savossa -hankkeen muutos lisää 1,5 henkilötövuotta. Lisäksi varaudutaan mahdolliseen uuteen kiertotalouteen liittyvään hankkeeseen 0,9 henkilötövuodella. Henkilötövuosia ei lisätä, mikäli hankerahoitusta ei saada. Lisäksi tapahtumatiimin siirtymisen lisää kaksi henkilötövuotta.

Työllisyyspalvelu: Kevään 2025 työllisyyspalveluja koskeneiden yhteistoimintaneuvotteluiden tuloksena henkilötövuodet vähenevät avointen tehtävien täyttämättä jättämisellä ja tehtävien uudelleen järjestelyillä. Lisäksi Haltuun-projektin takia toiselle vastuualueelle siirtyy yksi henkilötövuosi.

Vastuualueiden painopisteet – Elinvoimajaosto

Strategia ja viestintä

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Vuoden 2026 toimintaympäristöä leimaavat samanaikaiset taloudelliset, demografiset ja turvallisuuteen liittyvät muutokset, jotka edellyttävät kaupungilta priorisoitua ja strategialähtöistä toimintaa sekä muutoskykyä. Kuntatalouden tiukentuminen korostaa tekemisen fokuksen terävöittämistä sekä ulkopuolisen rahoituksen tavoitteellista hyödyntämistä kaupungin strategian mukaisissa kehittämissä. Eläköitymiset ja henkilöstöresurssien väheneminen lisäävät tarvetta ennakoivalle henkilöstösuunnittelulle, osaamisen kehittämiselle ja tehtävien uudelleenjärjestelylle. Samalla geopoliittisen tilanteen kiristymisen korostaa varautumisen ja kokonaisturvallisuuden merkitystä osana kaupungin varautumista ja aluekehityksen kokonaisuutta.

Kuopion tavoitteena on vahvistaa kaupungin kasvua ja elinvoimaa uudistetun strategian 2035 mukaisten painotusten kautta. Uuden johtamisjärjestelmän käyttöönotto ja toimialarakenne tukee strategisten tavoitteiden toteuttamista ja kaupungin roolia elinvoiman ja sivistyksen vahvistajana. Kasvua ja kilpailukykyä rakennetaan uusien avustusten, kumppanuuksien, seudullisen yhteistyön, osaajavetoisuuden ja kansallisten sekä kansainvälisten verkostojen avulla. Vaikuttamista tehdään vahvemmin ja kaupunki toimii valtakunnallisissa keskeisissä kaupunkipolitiikan ryhmissä suunnitelmallisesti. Kuntien välisen kilpailutilanteen voimakas kiristyminen vaatii kaupungin tunnettuuden ja vetovoiman lisäämistä.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Johdanto

Kaupunkien veto- ja pitovoimatutkimuksen (T-Media 2025) mukaan Kuopion asema on säilynyt edelleen Tampereen jälkeen toiseksi vetovoimaisempana kaupunkina. Kilpailu kaupunkien ja alueiden välillä on kuitenkin kovaa ja Kuopion tulee painottaa strategian toimeenpanossa kilpailukykytekijöitä, joiden varassa kaupunki tulevaisuudessa rakentaa erottuvuuttaan ja vetovoimaa. Muutosvoimaisen strategian toteuttaminen on keskeinen osa alkanutta valtuustokautta. Kuopion vetovoiman ylläpitäminen on tärkeää alueen elinkeinoelämälle ja koko maakunnalle. Houkutteleva ja vetovoimainen alue parantaa yritysten ja organisaatioiden mahdollisuuksia rekrytoida osaavaa työvoimaa alueelle. Osaajaveto- ja pitovoima onkin yksi tulevan suunnittelukauden keskeisistä ylläpidettävistä ja kehitettävistä kärjistä.

Kumppanuuksien syventäminen ja laajentaminen oppilaitosten, kuntien ja elinkeinoelämän yhteistyömuodoilla tarjoaa mahdollisuuden viedä aluetta samaan suuntaan. Savilahden erityinen asema, opiskelijoiden sujuvat polut harjoittelu- ja työpaikkoihin sekä muut pitovoimaa vahvistavat toimet varmistavat osaajien jäämisen alueelle.

Perinteisen varautumisen ja kriisinhallinnan rinnalle tarvitaan strategista viestintää: kriisinkestävyys- ja yhteiskuntasuhteita sekä rakentavaa keskustelukulttuuria ylläpitävää hyvää dialogia eri asukasryhmien kanssa. Huomiota pitäisi pystyä kohdistamaan erityisesti positiivisen tulevaisuuskuvan luomiseen ja ihmisten mukaan ottamiseen, joka tarkoittaa osallistavuutta ja vuorovaikutteisuutta viestinnässä, kuntalaisten ja kaupungin aktiivista vuoropuhelua kasvokkain ja verkossa. Tavoitteena on keskustelukulttuurin tervehdyttäminen ja hyvän, eri näkökulmia ymmärtävän keskustelukulttuurin ylläpitäminen. Tavoitteena on tarjota tarttumapintoja Kuopion yhteiseen tarinaan.

Strategia ja viestintä

Strategiaohjaavuus toimintaan ja talouteen vahvistuu suunnittelukaudella. Strategian toteutusta ja uusien poikkihallinnollisten rakenteiden syntymistä tuetaan Kukoistava Kuopio -ohjelmatyöllä. Sisäisen viestinnän merkitys korostuu ja sitä kehitetään yhdessä työntekijäpalveluiden kanssa. Strategia toimii liimana organisaation ja yhteisön välillä. Strategiaa jalkautetaan kaupunkiorganisaatiossa ja sidosryhmissä aktiivisesti.

Viestinnässä keskeistä on saavutettavuuden varmistaminen, selkokieliäisyys sekä ajantasainen viestintä muuttuvassa informaatioympäristössä. Rakentava keskustelukulttuuri, vuorovaikutteinen osallisuuteen kannustava kuntalaisviestintä ja kriisinkestävyyden vahvistaminen ovat keskeisiä tavoitteita. Sisäinen viestintä tukee johtamisjärjestelmäuudistuksen toisen vaiheen vakiinnuttamista ja poikkihallinnollisten rakenteiden toimivuutta.

Vaikuttaminen ja seutuyhteistyö

Aktiivinen vaikuttaminen keskeisissä kaupunkiverkostoissa Kuopiolle merkittävässä asioissa kuten saavutettavuus, hallitusohjelmatavoitteet ja uuden kasvun kärjet. Vaikuttamista tukevaa viestintää vahvistetaan. Kuopion tunnettuutta ja brändiä sekä yleistä mielikuvaa vahvistetaan suunnittelukaudella. Kuopion kumppanuusverkot rakennetaan strategisiin tavoitteisiin nojaten. Kansainväliset kumppanuudet, kuten pohjoismainen yhteistyö, Minneapolis-yhteys sekä Ukraina-yhteistyön käynnistäminen, täydentävät kaupungin verkostojohtamista ja laajentavat edunvalvonnan vaikuttavuutta.

Vuonna 2026 toimeenpannaan MAL-sopimuksen toimenpiteitä sekä innovaatioekosysteemisopimuksen päivitettyjä kokonaisuuksia. Sopimuksellinen kaupunkipolitiikka ja yhteistyö valtion, Lahden ja Jyväskylän kanssa tukevat alueen pitkän aikavälin elinvoimatavoitteita. Samanaikaisesti edistetään kokonaisturvallisuuden osaamiskeskuksen perustamista Kuopioon. Kehittämistoimintaa ohjaa yhtenäistetty kaupunkitasoinen toimintamalli, joka tukee vaikuttavien hankkeiden arviointia, päätöksentekoa ja resurssien kohdentamista.

Strategiset hankkeet

Toteutetaan kokonaisturvallisuuden osaamiskeskushanketta yhdessä Savonian ja yrityspalvelun kanssa. Tavoitteena on valtakunnallisen osaamiskeskuksen perustaminen Kuopioon. Haetaan rahoitusta toiminnan jatkamiselle hankkeen päätyttyä. Kokonaisturvallisuuden hankkeen tuen resurssointi tukee osaamiskeskuksen syntymistä ja Suojaan-väestönsuojaharjoituksen toteutumista ja sen hyödyntämistä laajasti myös vaikuttamisen näkökulmasta.

Talent First- osaajavetovoimahankkeen päättymisen ja toimintamallin vakiinnuttaminen. Tekoäly tukiälyksi - hankkeen tuki.

Jatketaan kehittämishankkeiden arviointi- ja päätösprosessien yhtenäistämistä (kaupunkitasoinen kehittämistyön toimintamalli) sekä kaupunkitasoisen projektitoimiston muodostamista. Aktivoidaan toimialoja hyödyntämään ulkopuolista hankerahoitusta strategiaan ja ydintehtäviä uudistaviin tarpeisiin.

PROTO-hankkeen myötä yhtenäistetään kaupunkien prosessikehittämisen mallia ja pilotoidaan läpileikkaavia prosesseja osana laajempaa toimintatapojen uudistamista.

Tiedolla johtaminen

Tiedolla johtamista kehitetään systemaattisesti vahvistamalla tietoarkkitehtuuria, metatietoja ja raportointia sekä hyödyntämällä automaatiota ja tekoälyä palvelujen tuottavuuden ja päätöksenteon tukena. Tavoitteena on vahvistaa strategisella tiedolla johtamista, ennakointia ja tiedon analysointia.

Vuoden 2026 toiminta painottaa myös uuden johtamisjärjestelmän toiminnan käynnistystä, strategian ja viestinnän yksiköiden yhdistyttyä muutosvaiheen tukemista, lähiesihenkilötyön yhdenmukaistamista ja henkilöstöhyvinvointia sekä osaamisen kehittämistä.

Yrityspalvelu

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Vuonna 2026 Suomen talous jatkaa elpymistään, mutta kasvu on edelleen vaimeaa ja altista kansainvälisille epävarmuustekijöille. Euroopan komission (17.11.2025) ennusteen mukaan Suomen bruttokansantuotteen (BKT) kasvu yltää noin 0,9 prosenttiin. Tämä merkitsee maltillista taloudellista kehitystä, jossa suuria kasvupyrähdyksiä ei ole odotettavissa.

Kuluttajien luottamus talouteen on pitkäaikaista keskiarvoa heikompi. Tämä heijastuu varovaisena ostokäyttäytymisenä ja säästämisen lisääntymisenä, mikä hidastaa edelleen kotimaisen kysynnän kasvua. Kansainväliset kauppapoliittiset jännitteet, erityisesti Yhdysvaltojen ja Euroopan unionin välillä, voivat heikentää Suomen vientinäkymiä. Inflaatio pysyy kuitenkin maltillisena, noin 1,6 prosentin tasolla. Tämä tukee kuluttajien ostovoimaa ja hillitsee elinkustannusten nousua, mikä osaltaan vakauttaa talouden kehitystä.

Työttömyysaste Kuopiossa oli loppuvuodesta 2025 noin 12,7 %, mikä oli noussut yli prosenttiyksikön edellisvuodesta. Ennusteiden mukaan työttömyysasteen odotetaan laskevan hieman vuonna 2026.

Vihreään siirtymän ja energiantensiiviset toimialat ja niiden yritykset ovat aktiivisia etsimään uusia mahdollisuuksia liiketoiminnalle eri paikkakunnilla. Tämä näkyy mm. tontti- ja yhteistyötiedusteluina, jotka todennäköisesti johtavat vuonna 2026 konkreettisiin tontinvarauspäätöksiin, mikäli yrityksille löytyy vaatimukset täyttäviä maa-alueita.

Suomen liittyminen Natoon on lisännyt Suomen kansainvälistä kiinnostavuutta sekä mahdollistaa yrityksille ja alueille uudenlaisia turvallisuuteen liittyviä liiketoimintamahdollisuuksia. Ilmavoimien ja pelastusopiston sijoittuminen Kuopion alueelle mahdollistaa alueelle myös turvallisuustoimialan kehittämisen edelleen.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Kaupungille on laadittu uusi Kasvava ja Elinvoimainen Kuopio -ohjelma, joka päivitetään alkuvuodesta uuden strategian mukaiseksi. Ohjelmassa valittuja painopisteitä toteutetaan huomioiden elinkeinoelämän kehittämisen tarpeet, mm. yritysalueiden kaavoitus ja tonttitarjonnan monipuolistaminen, myyntiprosessin ja -rekistereiden kehittäminen.

Vihreään siirtymään varautuminen ja potentiaalinen täysimääräinen hyödyntäminen edellyttää tiedonhankintaa ja vihreän siirtymän yrityshankkeiden valmistelua sekä potentiaalisten toimijoiden kartoittamista. Lisäksi vaatimukset täyttävien alueiden tunnistaminen ja huomioiminen kaavoituksessa on edellytys investointien saamisessa alueelle.

Kokonaisturvallisuuden osaamiskeskus -hanke jatkaa vuoden 2026 loppupuolelle yhteishankkeena Savonia amk:n kanssa. Yrityspalvelun työnä on aktivoida yrityksiä hyödyntämään toimialan kasvu ja rakentaa toimialalle liiketoimintaa edistäviä yritysverkostoja.

Yrityspalveluissa on käynnissä KYVYKÄS- kehittämishanke (2025–2027), jossa kehitetään yrityspalveluprosesseja yhdessä työllisyysalueen ja muiden sidosryhmien kanssa. Hankkeessa pilotoidaan ja otetaan käyttöön mm. digitaalisia työkaluja toiminnan tehostamiseksi ja vaikuttavuuden parantamiseksi.

Seudullista yhteistyötä kehitetään paitsi KYVYKÄS-hankkeessa, mutta myös normaalina yhteistyönä esim. yhteisen tontti- ja toimitila-alustan muodossa.

Yrityspalveluihin siirtyi organisaatiomuutoksessa kaupungin tapahtumamyyntitiimi, tapahtumakaupungin kehittämistoiminta ja tapahtumatukien myöntäminen. Vuoden aikana pyritään kehittämään tapahtumiin liittyviä prosesseja asiakkaan näkökulmasta selkeämmiksi, nopeammiksi ja tehokkaammin hoidetuiksi.

Työllisyyspalvelu

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Vuoden 2025 alusta toimintaympäristöä muutti lakisääteisten työvoimapalvelujen siirtyminen kuntien tehtäväksi ja työttömyystukien rahoitusvastuun laajentuminen. Muutos on ajoittunut tilanteeseen, jossa työttömyys on kasvanut, mikä lisää kaupungin taloudellista painetta sekä palvelutarpeen lisääntymisen että työttömyysturvakustannusten nousun myötä. Kuopion omien työllisyyspalvelujen tehtävänä on tukea lakisääteisten työvoimapalvelujen toteutumista vaikuttavasti ja kustannustehokkaasti osana kaupungin peruspalveluja. Muutoksen vaikutukset konkretisoituvat erityisesti vuonna 2026, kun toimintamallit ovat vakiintumassa ja palvelujen kehittämistä voidaan jatkaa pitkäjänteisesti.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Työllisyyspalveluiden ja yrityspalveluiden yhteistyötä tiivistetään erityisesti työnhakijoiden ja avoimien työpaikkojen kohtaannon parantamiseksi. Tavoitteena on tunnistaa yritysten työvoimatarpeet aiempaa varhaisemmassa vaiheessa ja yhdistää ne työnhakijoiden osaamiseen, koulutustarpeisiin ja työllistymisvalmiuksiin. Toimintamalleja kehitetään siten, että työnantajayhteistyö, rekrytointituki ja työnhakijoiden yksilöllinen ohjaus muodostavat yhtenäisen kokonaisuuden. Kohtaantoa edistetään muun muassa kohdennetuilla rekrytointipalveluilla, osaamisen tunnistamisella, lyhyillä täsmäkoulutuksilla sekä työnantajien ja työnhakijoiden suorilla kohtaamistilaisuuksilla. Tavoitteena on nopeuttaa työllistymistä, vähentää pitkittyvää työttömyyttä ja vahvistaa alueen työmarkkinoiden toimivuutta. Tavoitteena on myös pitkään työttömänä olleiden asiakkaiden tilanteen tarkempi tarkastelu ja palvelujen oikea kohdentaminen. Tarkoituksena on varmistaa, että asiakkaat ovat oikealla etuudella ja oikean palvelun piirissä elämäntilanteensa ja työkykynsä mukaisesti. Painopisteenä on tiedon ajantasaisuus, asiakasarvioiden vahvistaminen ja eri toimijoiden välinen yhteistyö, jotta palvelut ja etuudet tukevat asiakkaiden etenemistä tarkoituksenmukaisella ja kestäväällä tavalla.

Kuopion työllisyysalue

Kuopion työllisyysalue on kirjanpidollinen taseyksikkö, jonka tavoitteena on nollatulos. Kuopion työllisyysalueen tavoitteena on huolehtia laissa työvoimapalveluiden järjestämisestä (380/2023) säädettyjen työvoimapalveluiden ja niihin liittyvien tehtävien järjestämisestä Kuopion työllisyysalueella. Em. järjestämislain mukaisten julkisten työvoimapalveluiden tavoitteena on turvata osaavan työvoiman saatavuutta ja työtä hakevien mahdollisuuksia saada työtä sekä edistää uuden yritystoiminnan syntymistä, yritysten toimintaedellytyksiä ja työelämän laatua.

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Työllisyys on heikentynyt, työttömyys kasvanut ja avoinna olevien työpaikkojen määrä laskenut merkittävästi talouden taantumana takia niin Kuopion työllisyysalueella kuin valtakunnallisesti. Vuodelle 2026 ennustetaan suhdanteiden kääntymistä parempaan, minkä pitäisi johtaa työtilaisuuksien tarjonnan kohenemiseen ja työllisyyden parantumiseen. Työttömyyteen ja etenkin rajusti kasvaneeseen pitkäaikaistyöttömyyteen positiiviset vaikutukset tulevat viiveellä. Tämä haastaa työllisyysalueen kuntien taloutta ja paineistaa työllisyysalueen palveluiden toteuttamista ja kehittämistä.

Kuopion työllisyysalueen organisaatio on saatu pääpiirteissään rakennettua vuoden 2025 aikana ja toiminnan vakiinnuttaminen alkaa vuonna 2026. Työllisyysalueille työvoimapalveluiden järjestämiseen kohdennettava valtionosuusrahoitus on edelleen niukka, eikä kata kaikkia palveluiden järjestämisestä aiheutuvia kustannuksia. Lainsäädännön muutosten takia rahoituskehys myös hieman pienenee. Henkilöstön määrää ja asiakkaille tarjottavia palveluita voidaan joutua sopeuttamaan talouden reunaehdot huomioiden. Palvelureformin tarve on ilmeinen ja se tulee toteuttaa lähivuosien aikana.

Työllisyysalueella siirrytään KVTES:n mukaisesti tasopalkkamalliin 1.10.2025. Tiedossa on, että valtiolta ja kunnista työllisyysalueelle siirtyneen henkilöstön palkkauksessa on eroavaisuuksia. Työllisyysalueelle tulee varautua palkkojen yhdenmukaistamiseen lähivuosien aikana.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Kuopion työllisyysalueen toiminnan keskeisinä painopisteinä ovat

1. Asiakaslähtöisten ja vaikuttavien työvoimapalvelujen kehittäminen osana alueen kuntien elinvoimapalveluiden kokonaisuutta
2. Asiakastyön ja yhdenmukaisten toimintamallien vakiinnuttaminen työllisyysalueen kaikissa toimipisteissä
3. Henkilöstön työhyvinvoinnin parantaminen

Henkilöstösuunnittelu

Kuopion työllisyysalueen henkilöstöresurssi on enintään 156 henkilötyövuotta, mikä sisältää kuntien yhteiset palvelut ja Kuopion kaupungille toteutettavat lisäpalvelut. Keskeisenä tavoitteena on henkilöstön sairauspoissaolojen vähentäminen.

Henkilöstöresurssien kohdentumista työllisyysalueen perustyössä tarkastellaan asiakasmäärät huomioiden. Resurssien siirrot palveluprosessien tai tehtäväkokonaisuuksien välillä ovat mahdollisia. Työllisyysalueella varaudutaan myös kesäsijaisten palkkaamiseen palveluiden ruuhkautumisen ehkäisemiseksi.

Tavoitteet – Kuopion työllisyysalue

Kestävä kasvu

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet	Vastuutaho
1.1. Kasvava, kansainvälinen ja monipuolinen elinkeinoelämä	Luomme yhdessä kumppanien kanssa elinvoimapaalvelukokonaisuuden, jossa yritys- ja työllisyyspalvelut, kaavoitus, koulutus ja osaamisen kehittäminen mahdollistavat yritysten tarvitsemat palvelut. Kuopio on TOP 3 parhaiden yrityskaupunkien joukossa.	Vahvistamme tiivistä ja tavoitteellista yhteistä tekemistä Business Kuopion kanssa sekä hyödynnämme alueen elinvoimaekosysteemiä ja yhteistyökumppanuuksia. Näin varmistamme, että yritykset saavat oikea-aikaiset ja tarpeisiinsa vastaavat palvelut sekä alueelle syntyy uusia yrityksiä ja työpaikkoja.	Kuopion työllisyysalue
1.2. Koulutus ja osaava työvoima	Uudet alueelliset työllisyysratkaisut tukevat työntekijöiden ja työpaikkojen tarpeiden yhteensopivuutta sekä uusien työpaikkojen syntymistä. Kuopion työttömyysaste on koko maan keskiarvoa matalampi.	Kehitetään työnantajälähtöisiä kohtaintopalveluja, joissa työvoiman kysyntä ja tarjonta tunnistetaan ennakkoivasti. Vahvistetaan työllisyyspalveluiden, yrityspalveluiden ja elinkeinotoimen yhteistä toimintamallia, jossa työnantajien rekrytointitarpeet ohjaavat palvelujen kohdentamista. Lisätään lyhytkestoisia ja kohdennettuja osaamisen kehittämisen ratkaisuja yhteistyössä koulutuksen järjestäjien kanssa. Hyödynnetään tietoa ja tilannekuvaa työttömyyden rakenteesta palvelujen suuntaamisessa.	Kuopion työllisyysalue
1.2. Koulutus ja osaava työvoima	Kuopio on houkutteleva 26.000 opiskelijan opiskelukaupunki. Yliopisto-opiskelijoista 40 % ja ammattikorkeakouluopiskelijoista 65 % työllistyy alueelle.	Tiivistetään yhteistyötä korkeakoulujen, työllisyyspalveluiden ja työnantajien välillä opiskelijoiden työelämään kiinnittymisen vahvistamiseksi. Tuetaan opiskelijoiden jäämistä alueelle viestimällä uramahdollisuuksista ja elinvoimaisesta työmarkkinasta.	Kuopion työllisyysalue
1.2. Koulutus ja osaava työvoima	Kansainvälisten osaajien osuus kasvaa 10 %:iin vuoteen 2035 mennessä. Osaajat työllistyvät alueelle ja integroituvat yhteisöön.	Kehitetään kansainvälisille osaajille suunnattuja työllistymistä tukevia palvelupolkuja yhteistyössä kaupungin, työnantajien ja kotoutumispalveluiden ja oppilaitosten kanssa. Tuetaan työnantajia kansainvälisten osaajien rekrytoinnissa ja työyhteisöjen monimuotoisuuden kehittämisessä. Vahvistetaan suomen kielen oppimista tukevia, työelämäälähtöisiä koulutusratkaisuja.	Kuopion työllisyysalue

Tuloslaskelmat – Kuopion työllisyysalue

Kuopion työllisyysalue 1000 €	TP 2024	TA+M 2025	KS 2026	Muutos € 2025–2026	Muutos-% 2025–2026
TOIMINTATULOT		18 988	19 640	652	3,4 %
Myyntitulot		18 871	19 270	399	2,1 %
Maksutulot		47	0	-47	-100,0 %
Tuet ja avustukset		70	370	300	428,6 %
TOIMINTAMENOT		-18 988	-19 640	-652	3,4 %
Henkilöstömenot		-9 243	-8 603	640	-6,9 %
Palkat ja palkkiot		-7 699	-7 119	580	-7,5 %
Henkilösivumenot					
Eläkemenot		-1 315	-1 239	76	-5,8 %
Muut henkilösivumenot		-229	-245	-16	7,0 %
Palvelujen ostot		-4 565	-5 335	-770	16,9 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		-187	-84	103	-55,1 %
Avustukset		-4 240	-5 020	-780	18,4 %
Muut toimintamenot		-753	-598	155	-20,6 %
Tilavuokramenot		-557	-468	89	-16,0 %
Muut vuokramenot		-180	-110	70	-38,9 %
Muut menot		-16	-20	-4	25,0 %
TOIMINTAKATE		0	0	0	

TULOSLASKELMA (1 000 €)	TA+M 2025	TA 2026	Muutos € 2025 - 2026	Muutos-% 2025 - 2026
Liikevaihto	18 918	19 270	352	1,9 %
Liiketoiminnan muut tuotot	70	370	300	428,6 %
	18 988	19 640	652	3,4 %
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-187	-84	103	-55,1 %
Palvelujen ostot	-4 565	-5 335	-770	16,9 %
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-4 752	-5 419	-667	14,0 %
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-7 699	-7 119	580	-7,5 %
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-1 315	-1 239	76	-5,8 %
Muut henkilösivukulut	-229	-245	-16	7,0 %
Henkilöstökulut yhteensä	-9 243	-8 603	640	-6,9 %
Liiketoiminnan muut kulut	-4 993	-5 618	-625	12,5 %
Liikelylijäämä (-alijäämä)	0	0	0	
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	0	0	0	
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	0	0	0	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0	0	0	

Talousarvion sitovuus – Kuopion työllisyysalue

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovuus

Käyttötaloulosassa toimintakate sitoo seuraavia: keskusvaalilautakunta, tarkastuslautakunta, konsernijaosto, elinvoimajaosto/strategia ja viestintä, elinvoimajaosto/yrityspalvelu ja työllisyyspalvelu, kaupunkirakennelautakunta, sivistyslautakunta ja hyvinvoinnin edistämisen lautakunta. Kyseisillä jaostoilla ja lautakunnilla on oikeus tehdä tuloarvioiden ja määrärahojen muutoksia, kun ne eivät muuta toimintakatetta. Toimintakatteeseen vaikuttavat ja toimielinten väliset muutokset on valtuuston hyväksyttävä.

Investointiosassa ydinkaupungin ja taseyksikön investointimenot ja -tulot ovat valtuustoon nähden sitovia hanketasolla. Hankkeet voivat olla yksilöityjä tai suurempia kokonaisuuksia.

Kaupunginhallituksella ja lautakunnilla on oikeus tehdä omien investointihankkeidensa välisiä määrärahasiirtoja. Määrärahaa ei kuitenkaan voi siirtää sellaiselle hankkeelle tai kohteelle, johon talousarviovuodelle ei ole varattu määrärahaa. Kaikki talousarvion investointihankkeet, joiden kustannusarviot tai lopullisiksi kokonaiskustannuksiksi tarkoitetut rahoitusvaraukset nousevat enemmän kuin alle 2,5 milj. euron hankkeissa 20 % ja muissa 0,5 milj. euroa, on käsiteltävä uudelleen kaupunginhallituksessa.

Tuloslaskelma	Sitovuus
	Tilikauden yli-/alijäämä

Henkilöstösuunnitelma - Kuopion työllisyysalue

Henkilöstösuunnitelma	TP 2024	KS 2025	KS 2026	Muutos	Eläköitymis-
Kuopion työllisyysalue	htv	htv	htv	2025–2026	arvio 2026
				htv	lkm
Kuopion työllisyysalue		165,0	156,0	-9,0	2,0
Kuopion työllisyysalue yhteensä	0,0	165,0	156,0	-9,0	2,0

Eläköitymisarvio on tehty 65,3 vuotta täyttävien perusteella. Lukuihin ei sisälly keskitetystä määrärahasta työllistämisarvoin ja op-
pisopimuksella palkattu henkilöstö ja kesätyöntekijät.

Kuopion työllisyysalue: Kevään 2025 työllisyyspalveluja koskeneiden yhteistoimintaneuvotteluiden tuloksena henkilötyövuodet vähenevät avointen tehtävien täyttämättä jättämisellä ja tehtävien uudelleen järjestelyillä. Lisäksi Halluun-projektin takia muille vastuualueille siirtyy 3,5 henkilötyövuotta.